Lietas Nr. C36042814
Lietas arhīva Nr. C-0428-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsu rajona tiesa

tiesnesis A. Jēkabsons

2014.gada 6.jūnijā izskatīja rakstveida procesā Talsos, K.Mīlenbaha ielā 2, civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībāpret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu**. Tiesa

konstatēja:

/pers. A/(turpmāk - prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/(turpmāk - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. D/ uzturam.

Prasībā norādīts, ka atbildētājs bērna uzturam uzturlīdzekļus maksā neregulāri, pēdējo reizi maksājis 2014.gada februāra mēnesī 60.00 EUR. Uzturlīdzekļi nepieciešami pārtikas, bērna apģērba iegādei, medicīniskai aprūpei un izglītošanai. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja bērna uzturam valsts noteikto uzturlīdzekļu minimumu 80.00 EUR mēnesī.

Pieteikums pamatots uz Civillikuma 179.pantu.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem, 2014.gada 25.martā nosūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas iesniegt Talsu rajona tiesā rakstveida paskaidrojumus, bet tiesas sūtītā korespondence atgriezta atpakaļ ar VAS „Latvijas Pasts" atzīmi, ka adresāts nav sastopams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta nosacījumiem, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Bet saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta nosacījumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.panta noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem apstākļiem, tiesnesis atzīst, ka atbildētājam par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Tiesa atzinusi, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar dzimšanas apliecību, 2013.gada 13.jūlijā dzimušās /pers. D/ tēvs ir /pers. B/, bet māte /pers. A/(l.9.lpp.).

Lietā nav strīds par to, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju, kura realizē ikdienas aizgādību, un savu iespēju robežās apgādā bērnu,

atbilstoši Civillikuma 177. un 179.pantu prasībām.

Civillikuma 179.panta pirmajā un ceturtajā daļā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šā panta 5.daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts (kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī) nosaka, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 320 EUR. Līdz ar to, no 2014.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam ir 80.00 EUR jeb Ls 56,22 mēnesī, no septiņu gadu vecuma ir 96.00 EUR jeb Ls 67,47 mēnesī.

Vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus savam bērnam ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Tiesa uzskata, ka nav pieļaujams bērna tiesību uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem aizskārums un tādēļ, ņemot vērā, ka atbildētāja pienākums, atbilstoši Civillikuma 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem, (piemēram, nekustamas vai kustamas mantas atsavināšana par labu prasītājai, lai viņa nepieprasa uzturlīdzekļus bērnu uzturam) ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus, tādēļ uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami bērnu uzturam valsts noteiktā minimuma apmērā.

Tiesa atzīst, ka ir pamats uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas, tas ir, 2014.gada 18.marta, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. LR Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr. SKC- 254).

Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu pilngadības sasniegšanai, kā lūdz prasītāja, jo ar pilngadības sasniegšanu bērni īsteno savas tiesības paši un izbeidzas aizbildnība.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi likuma normu par sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, spriedums izpildāms nekavējoši, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, bet saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvojami prasītāji - prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt Civilprocesa likuma 42.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (12 x 80.00 EUR = 960.00 EUR).

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta (a) apakšpunktu, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 144.00 EUR(15% no 960.00 EUR) apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5.84 EUR apmērā, ko veido izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.^{1},205., 250.^{25},250.^{27} panta, tiesa

nosprieda :

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus meitas /pers. D/**, personas kods /personas kods/, **uzturam80.00 EUR(astoņdesmit *euro*) mēnesī,**bet ne mazāk par 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz 7 gadiem, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – ne mazāk par 30% apmēru no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī**, sākot no 2014.gada 18.marta līdz bērna pilngadības sasniegšanai.**

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi /pers. A/ bankas kontā Nr. konts, AS „Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5.84 EUR(piecus *euro* 84 centus), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka - Valsts kase, kods TRELLV22 **un valsts nodevu 144.00 EUR(viens simts četrdesmit četrus *euro*)**, kas jāieskaita Valsts kasei, reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, bet sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt 10 dienu termiņu labprātīgai izpildei no sprieduma stāšanos likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A. Jēkabsons